

INFLUENSA

Smittämne	Influensasjukdomen orsakas av ett virus som har en förmåga att ändra sin yta så att immunförsvaret inte känner igen det. Detta gör att man kan få influensa flera gånger. När det sker stora förändringar hos viruset saknar befolkningen skyddande antikroppar och många kan bli sjuka, en så kallad pandemi.
Sjukdom	Feber, frossa, muskelvärk, torrhosta och allmän sjukdomskänsla är symtom som är typiska för influensa. Symtomen kan vara besvärliga men för unga och i övrigt friska personer läker sjukdomen normalt ut inom en vecka.
Smittspridning	Inkubationstiden vanligen kort, 1-3 dagar. Virusets sprids som kontaktsmitta eller som droppsmitta. Personer utan nedsatt immunförsvaret är vanligtvis smittsamma i en knapp vecka, mest smittsam är man de första dagarna.
Komplikationer	Äldre, gravida och personer med kroniska sjukdomar/tillstånd löper större risk att drabbas av allvarlig influensa men också att drabbas av komplikationer, exempelvis lunginflammation.

Vaccin

Vaccinet	Vid vaccinfremställning odlar man influensavirus på hönsägg. Det är WHO som bestämmer vilka virus som skall ingå i vaccinet beroende på studier gällande vilka virusstammar som cirkulerar. Skyddet är beroende av hur väl vaccinstammarna överensstämmer med det virus som sedan kommer hit. Den genomsnittliga skyddseffekten ligger på 60-70 %. Även denna säsong är Vaxigrip Tetra® upphandlat i Region Kronoberg. Det är uppbyggt på samma sätt som tidigare säsongsvaccin.
Biverkningar	Vanligast är lokala reaktioner på injektionsstället. Vaccinet kan ibland ge upphov till feber, muskelvärk och allmän sjukdomskänsla. Detta blir dock allt mer ovanligt då tillverkningsprocessen förbättras. Eftersom vissa äggproteiner kan finnas kvar i vaccinet kan äggallergiker vara överkänsliga även mot influensavaccinet.
Kontraindikationer	Personer med allvarlig äggallergi och de som tidigare haft allvarliga reaktioner på influensavaccinet skall inte vaccineras. Vid akuta infektioner med feber skall vaccinationen skjutas upp. Vid behandling med antikoagulantia kan Vaxigrip ges sc.
Kostnad	Personer över 65 år, de som ingår i de medicinska riskgrupperna nedan samt hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvaret vaccineras kostnadsfritt i Kronoberg. De som inte ingår i en riskgrupp betalar 220 kr. För personal inom Region Kronoberg som regelbundet träffar patienter är influensavaccinationen kostnadsfri.
Vilka bör vaccineras	Folkhälsomyndigheten rekommenderar att följande grupper vaccineras årligen (och i år är det dessa grupper som prioriteras under november): <ul style="list-style-type: none"> ❖ Personer 65 år och äldre ❖ Gravida från graviditetsvecka 16 ❖ Vuxna och barn över 6 månaders ålder med följande sjukdomar och tillstånd:<ul style="list-style-type: none"> • Kronisk hjärtsjukdom • Kronisk lungsjukdom såsom KOL och svår astma • Tillstånd med nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft som extrem fetma, neuromuskulära sjukdomar eller flerfunktionshinder • Kronisk lever- eller njursvikt • Diabetes mellitus • Tillstånd med kraftigt nedsatt immunförsvaret ❖ Hushållskontakter samt sjukvårdspersonal som arbetar nära personer med kraftigt nedsatt immunförsvaret. ❖ All annan personal inom vård och omsorg som arbetar nära patienter och omsorgstagare med ökad risk för allvarlig influensa.
Varaktighet	Vaccinationen måste upprepas årligen.

Smittskyddsenheten

Antiviral behandling till vuxna

Indikation	<p>Antiviral behandling rekommenderas till patienter med misstänkt eller konfirmerad influensa (oberoende av vaccinationsstatus):</p> <ul style="list-style-type: none"> • som tillhör medicinska riskgrupper enligt ovan, med risk för allvarlig sjukdom och/eller komplikationer. • patienter med svår sjukdom som behöver sjukhusvård. <p>Förutsättningar som måste vara uppfyllda innan antiviral behandling sätts in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Symtombild talande för influensa. • Laboratorieverifierad influensainfektion hos patienten eller lokal influensaepidemi som är virologiskt verifierad eller annat epidemiologiskt samband. • Annan allvarlig infektion beaktad, till exempel covid-19 <p>Antiviral behandling bör sättas in så tidigt som möjligt och som regel senast inom två dygn efter symtomdebut. Antiviral behandling kan sättas in även senare vid allvarlig sjukdom som kräver sjukhusvård samt till immunsupprimerade patienter.</p>
Läkemedel	<p>Två neuraminidashämmare, oseltamivir (Tamiflu®) och zanamivir (Relenza®), finns godkända för behandling av och profylax mot influensa A och B.</p> <p>Vid behandling ges vanligen kapsel Tamiflu® 75 mg x 2 i 5 dagar till vuxna med normal njurfunktion. Till äldre med nedsatt njurfunktion (GFR 30-60 ml/min) rekommenderas doseringen 30 mg x 2 i 5 dagar, se även FASS.</p> <p>Tamiflu® finns även i andra styrkor och i mixtur.</p>
Gravida	<p>Diskutera med infektionskonsult!</p> <p>Hos gravida med andra riskfaktorer än graviditet för allvarlig influensa rekommenderas antiviral behandling oavsett trimester. Tamiflu® är förstahandsmedel vid manifest sjukdom.</p> <p>Vid behandlingsindikation hos i övrigt friska gravida rekommenderas i första hand Relenza under första trimestern om effektiv inhalation är möjlig. Efter första trimestern bör Tamiflu® användas i första hand.</p>
Biverkningar	<p>Huvudvärk, illamående och magtarmsbesvär är relativt vanliga biverkningar av Tamiflu® men oftast lindriga. Allvarliga biverkningar är ovanliga. Gällande Relenza® se FASS.</p>
Kontraindikationer	<p>Överkänslighet mot substansen. Försiktighet med Tamiflu® vid nedsatt njurfunktion, dosjustering enligt FASS. Försiktighet med Relenzainhalation vid astma och andra lungsjukdomar.</p>
Interaktioner	<p>Kliniskt signifikanta läkemedelsinteraktioner är osannolika både för Tamiflu® och Relenza®.</p>

Antiviral profylax

Indikation	<p>Antiviral postexpositionsprofylax kan övervägas till personer i de medicinska riskgrupperna ovan efter nära kontakt med en konstaterad influensasjuk patient. Detta gäller framför allt ovaccinerade personer i de medicinska riskgrupperna men kan även vara indicerat till vaccinerade under säsonger då vaccinet har sämre skyddseffekt.</p> <p>Vid konstaterat utbrott av influensa på särskilt boende eller vid fall av influensa på flersal på sjukhus kan det också bli aktuellt att ge profylax till andra personer på boendet/medpatienter på samma sal. Diskutera gärna med infektionskonsult/smittskydd/vårdhygien.</p> <p>Preexpositionsprofylax blir sällan aktuellt.</p>
Läkemedel	<p>Vid postexpositionsprofylax mot influensa ges vanligen kapsel Tamiflu 75 mg x 1 i 10 dagar till vuxna med normal njurfunktion. Till äldre med nedsatt njurfunktion (GFR 30-60 ml/min) rekommenderas doseringen 30 mg x 1 i 10 dagar, se även FASS.</p>
Gravida	<p>Diskutera med infektionskonsult!</p>

Christian Blomkvist
Smittskyddsläkare